

Onko tarko- tus hävittää

Eilen illalla peräytettiin Toverilta \$11,000 arvosta palovakuutuksia. Tämä peräyttämisen epäilemättä johtuu joidenkin tätä piiriä hallitsevan palovakuutusyhtiöiden piiriagentuurin toimesta ja määräyksestä.

Palovakuutusyhtiöillä tietysti on oikeus sanoa vakuutuksensa ylös, milloin haluavat, eikä tämä tavallisina aikoina mitään merkteisikään. Mutta tavallisina aikoina ei vakuutuksia myöskään sanottaisi ylös eikä ole sanottu. Mutta nyt kun länsirannikon porvariston kiihkoilevat ainekset ovat yleensä alkaneet kaikkia työväenlaitoksia vainoamaan, se tehdään ja meistä näyttää siltä, että sillä olisi ikäänkuin tarkoitus sanoa meille teidän omaisuutenne on vaarassa.

Samalla se on myöskin ikäänkuin viittaus siitä, että joidenkin vakuutusyhtiöiden asiain hoitajat ja ne edesvastuuttomat ainekset jotka tavallisesti hävitysretkiä tekevät, olisivat hyvästi tietoisia toistensa toiminnasta ja aikeista.

Oli miten oli. Vakuutukset on kaikissa tapauksissa uudistettu toisissa yhtiöissä ja me jäämme odottamaan mikä on seuraava porvariemme toimenpide liikettämme vastaan, toivoen ainoastaan sitä että vastustajamme käyttävät menettelyssään laillisia menettelytapoja, joita mekin noudatamme.

ISHPEMING, MICH.

Sanotaan, että syky lamaannuttaa elämää kaikkialla — niinpä kai. Mutta meidän osastomme naisten ennempää kuin miestenkin hommia ei ole syky pystynyt lamaannuttamaan. Ei, vaan päinvastoin on asianlaita. Naistemme keskuudessa innostus kasvaa, sen huomaa siitäkin, että täällä Toverittaren lukumäärä on kohonnut oikein "Porvoon mitalla", ja valittiin oikein omalle lehdelle kirjeenvaihtajaksi*) Näin kun valvutuminen alkaa näyttää oireitaan naisten keskuudessa ja samalla kodissa, ollaan silloin alettu mennä eteenpäin oikeaa rataa, sillä juuri nainen — äiti kotona vaikuttaa tuloksellisesti lapsiin, enemmän kuin kukaan muu. Siis valvutunut nainen on tavallaan tulevaisuuden määrääjä, vaikka ei sille useinkaan anneta tunnustusta.

Hyvin onnistuneen kahvi-illan piti ompeluseuran hyväksi t. k. 5 p:nä haalilla Mrs. John Matkalla.

Välttämättömien esteiden vuoksi ei voitu näytellä "Appiukon" t. k. 2 p:nä, kuten oli määrä, vaan näytettiin se t. k. 16 p:nä. Kuuluu olevan pitkä ja hyvä kappale.

Viisaustieteen professori aina vanhasta maasta asti on käynyt täällä puhumassa tšekäläisille suomalaisille. Kuten arvoneimesta voi päätellä, on hän sivistynyt mies, ainakin pitäisi olla. Hänen nimensä on Holmberg. Tšekäläiset itseään parempiarvoisiksi luulevat suomalaiset olivat odottaneet hänen puhuvan punikkien raakuuksista, mutta heidän kummakseen ei

*) Sepä on ilahduttava uutinen. Kunpa kuuluisi samaa kaikkialta. — Tervehdys teille entisille kotikyläläisille. — M. N.

käynyt kuten olivat odottaneet. Oli vissiin unohtanut puhua niistä tuhansista vankilakidutuksista, joista punikkeilla on ollut seurauksena taivaaseen lähtö. Paljon oli puhunut, mutta en tiedä mitä, sillä en minä ollut kuulemassa.

Ei luulisi, jollei omin silmin näkisi todeksi. — Mitä sitte? — No, sitä kiirettä, mitä voi olla yhdessä kylässä yksin myyjäisiä hommatessa. Näihin myyjäispuuhiin on sekaantunut koko kaupunki, sillä liikemiehetkin ovat nähkäänsä pitäneet velvollisuutenaan pistää lisää siihen voittokokoelmaan, mikä on varattu näitä myyjäisiä varten. Kateus ei ole mikään kiitettävä ominaisuus, mutta minussa se saa aivan väkisin vallan kun minä ajattelen, että kutka pääsevät osalliseksi niistä kaikista kauniista ja arvokkaista käsitöistä, joita ompeluseuramme näppäräsormiset naiset ovat valmistelleet jo pitemmän ajan. Jaa-ah! Ainoastaan 25 sentillä voi saada monien dollarien arvoisia esineitä ja näin kalliina aikana. Näiden myyjäiskemujen pitäisi alkaa soiton säestyksellä tanssin tahdissa 26 p:n iltana samassa paikassa missä muulloinkin suurella joukolla ollaan, ja silloin on ensimmäinen tilaisuus ostaa näitä 25 sentin lappuja, joilla saa — kuten sitte tullette näkemään. Ja seuraavana, eli Kiitospäivänä, on päivällinen. Sen nyt tietää mitä silloin syödään. Se on huminaa ja kohinaa ja kovaa touhua sitte tuonne aamun korviin. — A—o W—n.

MONESSEN, PA.

Terästyöläisten lakko yhä jatkuu täällä. Lakkolaiset ovat pysyneet lujina lakossaan, ainakin kaikki jotka ovat uniosaa. Tosin on täällä Pittsburgh Steel Co. myllyssä ja Page Wire myllyssä ollut muutama rikkuri, vaan eivät he ole kyenneet mitään työtä tekemään, paitsi laittamaan savua, että luultaisi myllyissä hyvin työskenneltävän. Monessenissa ovat skääpit melkein kaikki mustia. On muutamia suomalaisia, jotka hakivat sen häpeällisen nimen, kun menivät yhdeksi päiväksi työhön. Ei ole tapahtunut mitään erikoista häiriötä lakkolaisten eikä myöskään kasakoiden kesken. — Union kokouksia ei ole vielä saatu pitää Monessenissa, vaan on täytynyt pitää niitä naapurikaupungissamme Charleroiissa. Ei ole myöskään vielä saatu lupaa pitää mitään haalilla. Tosin viime lauantaina sai August Sunell, laisingin kautta, pitää osastomme talolla näytännöjään. Mutta lujaa se otti kun täytyi pulittaa ensin \$9.00 ennenkuin sai luvan, ja poliisit haalille vaihtui. Ei ole sitten puhuttakaan, että saisi pitää osaston iltamia. Toivottavasti saamme kohta luvan. Pysykää kaikki lujana lakossa, sillä kohta saamme lisää lakkorintamaamme, kun mainarit ja rautatieläiset yhtyvät meihin. Sitten on voitto melkein varma. Monessenin näytelmäseura vieraili Glassportissa viime lauantaina lokak. 5 p:nä, jossa näytettiin kappale "Siunauksen toivo", nelinäytöksinen. — Glassportilaiset tulevat myös vieraillulle, kun saadaan haalit täälläkin auki. — Hauskaa syksyä, toivoo toveruudella:

Tyyn.

ABERDEEN, WASH.

Suuremmissa on tulossa täällä Aberdeenissä. Akat ovat oikein hirmuisessa kiireessä. Heillä on aikomus hommata suuret juhlat tämän kuun lopussa. Ja olenpa voinut, että ne eivät jää aikomukseksi, vaan tulee noista juhlista muodostunutta sellaisista, joita ei ole vielä tällä paikkakunnalla kuultu eikä nähty. Juhlien yhteydessä tulee myöskin myyjäiset, jossa myydään arvokkaita naisten valmistamia käsitöitä. Töittemme joukossa on meillä arvokas ja samalla aistikas "setti", johon kuuluu sän-

gynpeitto, tyynyliinat ja piironkillina. Näitä kaikki saa yhdellä iskulla. Tähän "settiin" tulemme myymään etukäteen lippuja. Siis koettakaa jokainen onneanne.

Huomautus naisille Aberdeenissä. Saapukaa välttämättä joka torstai haalille valmistamaan töitä, että se ei jäisi vain muutamien hartioille, sillä joukolla työskentely on hauskaa ja innostavaa varsinkin kun se työ, jota teemme, tulee joukkojen hyväksi eikä yksilöiden. Siksiäpä toivoisin, että kaikki työläisnaiset tulisivat joukkoomme toimimaan.

Työtötmään armeijaa on paikkakunnallamme runsaasti lisätty viimeisten viikkojen aikana. Laivaveistämöitä on sadottain vähennetty miehiä, työt kuuluvat olevan jo lopussa. Herroilla on heidän omat keinonsa saada työläiset tahtonsa alle taivutetuksi. Nyt pannaan työläiset talveksi näkemyksensä ja sitten keuhkolla alkaa työt uudestaan ja otetaan heidät työhön sellaisilla palkoilla jonka he suvaitsevat maksaa.

Mutta työläiset, tulkaa jo vihdoinkin ymmärtäväisiksi ja pääskäämme yksimielisyyteen ja lujittakaamme rintamamme kaikkialla tulevia taisteluja varten, että heidän määräämisvaltansa ja ylherruutensa joskus vapisee!

Siispä jokainen nainen ja mies innokkaasti lietsomaan yksimielisyyden tulta jokaiseen rintaan, sillä tieto on valtaa ja yksimielisyys on voimaa! Toveruudella,

HANNA, WYO.

Nyt sitä siis jo on oltu lakossa neljättä päivää. Ei ole tähän mennessä vielä ainakaan ilmaantunut lakonrikkureita. Eikä mitään lakkomellakointa ole tapahtunut. Täällä on siis rauha maassa. Miehiä vaan menee isoissa joukoissa peuran "huntauksen", kun on kerrankin hyvää aikaa. Ei ole kuulunut sovintoista vielä mitään. Saadaan nähdä kuinka kauan tätä piisaa.

Suomea kohden matkustamaan lähti täältä t. k. 1 p. Eino Pajunpää, ollen matkansa määrä Lohtaja. Ei sanonut nuori mies katuvansa Amerikan reisuansa, arveli vaan että kaikkien "toljanoiden" olisi pitänyt tulla tähän maahan vähän ennen ennenkuin rupesivat Suomen työläisiä lahtamaan, että täällä toki tulee huomamaan josko työläinen on ihminen. Onnea siis matkalle ja taistele sorretun työväenluokan oikeuksien puolesta.

Osaston toiminta on ollut kokolailla vilkasta tänä syksynä. Joka lauantai on ollut jotain hommaa, jos ei muuta niin ainakin on tanssia jyrretty. Onhan sekin toimintaa, vai miten? Viime lauantaina oli nuorten miesten tanssit ja tunnustaa täytyy vanhankin, että se on jotain kun pojat hommaavat. Ilon ollessa ylimmillään alkoivat pojat komentaa kaikkia vapaasti kahville, jota he, nimittäin pojat, olivat itse laittaneet Mrs. Kotilan komennuksen alaisena. Ukkomiehet supajaa, että jos tämä lakko voitetaan ja he rupeavat toimeen, niin sitten se vasta on rentoa meininkiä, ettei saa tulla haalimaan jos ei voi juoda kolme kuppia kahvia kerralla. Akat ja pojat ovat taitonsa näyttäneet, siis vuoronsahan se tulee ukoillekin.

Ensi lauantaina näytellään kappale "Kunnia" ja sitte 15 päivä on naamiotanssit, joissa saa palkinnon ken on voinut parhaiten onnistua esittämään jotain aihetta. En nyt muista paljoko oli palkinto ja josko niitä jaetaan muuta kuin yksi.

Viime osaston kokouksessa saivat kovasti "mokenssia" toimensa laimillyneet toimihenkilöt, nimittäin ne, jotka haryat käyvät edes kokouksissa, sillä ne onnelliset jäsenet, jotka muistavat olla edes pois kokouksissa,

saavat olla aivan rauhassa, vaan ainakin agitatsioonikomitea otti sanasta vaarin ja laittaa ohjelmaitaman niin pian kuin kerkiää. Muistakaa varata ohjelmaa, se on kaikkien velvollisuus. Myöskin oli Peurasen ehdotus, että perustetaan puhumaklubi ja sen alkuunpano jäi myös agitatsioonikomitealle.

Tervehdän ystäväni ja vihollisiani.
Eva M. Hakala.

PALISADE, MINN.

Salomon Rajala, yksi paikkakuntamme vanhimpia asukkaita, kuoli lokakuun 18 p. Duluthissa tri Lindgrenin sairaalassa sairastettuaan viikon päivät keuhkkokuumeita.

Lunta ja pakkasta on saatu tavallista runsaammin. Maa on jo noin jalkaa paksun lumipeiton alla ja ilmat niin kylmät kuin talvella konsanaan.

Sain juuri tänään paikkakuntamme osotevedokset Työmiehestä ja silmäillessä niitä ja pari kuukautta aikasemmin tulleita osotevedoksia, täytyy pakostakin tehdä kysymys: mikäähän nyt on synynä kun Työmiehen tilaajamäärä on niin huomattavasti laskenut kylässämme? Ennen lakattiin tilaamasta Työmiestä sen vuoksi kun siinä oli liian usein tämän paikkakunnan uutisia, mutta nyt kai ei pitäisi olla sekään synynä. Siispä, toverit, ottakaa oikein sydämenasiaksi uusia Työmiehen tilaus, sillä meillä metsäkylän asukkailla ei ole juuri mitään muuta mahdollisuutta pysytellä aikamme tasolla olevian ihmisiin kuin tilaamalla puoluelehtiä ja niitä lukemalla seurata yhteiskunnallisen kehityksen kulkua.

Mikäähän nyt on synynä kun ei Toveritar, jonka tilasin kesäkuun 13 p. 1919, osotteella: Mrs. Emma Haanpää, Koskenkorvan asema, Ilmajoki, Vaasanlääni, ole mennytään Suomeen. Sain kirjeen mainitulta Emma Haanpäältä, lähetetty Ilmajolta syyskuun 27 p. 1919, jossa hän kirjoittaa: "Lupaamaanne Toveritarta olen odottanut niin hartaasti ja kuitenkin en ole saanut yhtään ainoata numeroa. Olisin sangen iloinen, jos Toveritar vihdoin alkaisi tulemaan." Onkohan niin, että valkokosen Suomen musta sensuuri pitää Toveritartamme niin vaarallisena lehtenä, että ei yhtä ainoata numeroa uskalla laskea tilaajille. Jos niin on, niin silloinhan on parempi ettemme tilaakaan Toveritarta Suomen sensuuriviraston rosakorien täytteeksi, sillä siihen on lehtemme liian hyvä.

Toiv. Jenny Trast.
Koetamme ottaa selvän missä on vika. — Toim.

Lemmen Salaisuudet

Kirj. W. Palomaa

on ainoa suomenkielellä ilmestynyt teos, jossa rakkaus- ja sukupuoliasioita käsitellään luonnonomaisessa alkuperäisessä puhtaudessaan. Hinta 50c, sid. 75c.

FILOSOFINEN K. Y.

3730 Wilton Ave., Chicago, Ill.

Kannattakaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Toverissa.